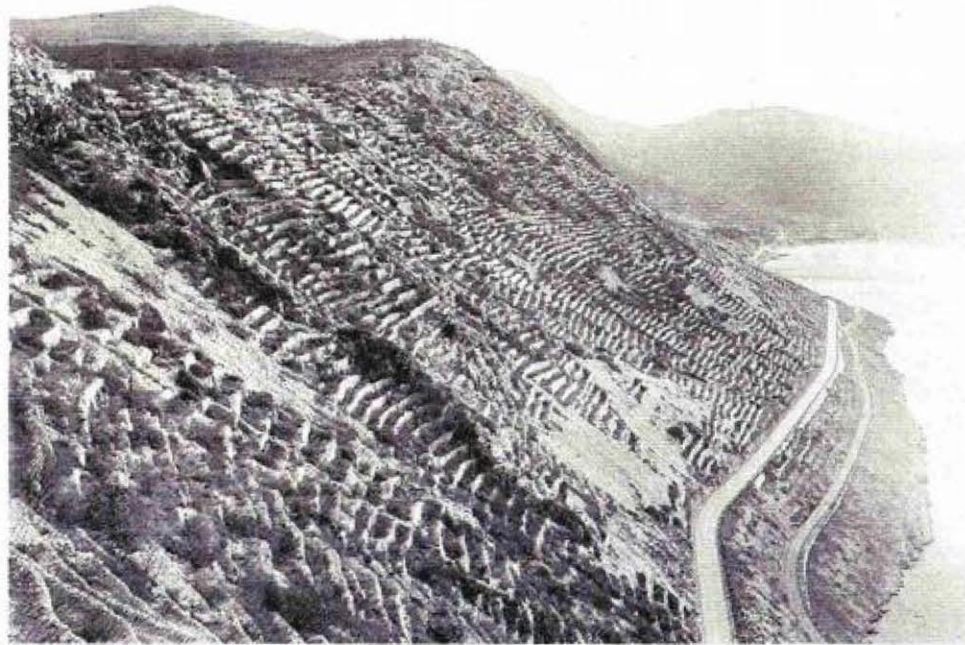

Jurandvor, crkva svete Lucije kao dio kulturnog krajolika

Bakarac - prezidi, organizacija gospodarskog prostora

U GLIPTOTECI DO 4. LISTOPADA ■ »KONZERVATORSKI SVJETLOPISI - NAŠIH PRVIH 160 GODINA ZAJEDNO«

Konzervatorske fotografije, vizualni čuvari baštine

Organizirano čuvanje spomeničke baštine u nas staro je točno stotinu i šezdeset godina, odnosno seže u daleku 1854. godinu, ističe voditeljica fototeke Ministarstva kulture Sanja Grković

ZAGREB » Izložba »Konzervatorski svjetlopiši – naših prvih 160 godina zajedno«, koja je otvorila ovogodišnje Dane europske baštine, može se do 4. listopada razgledati u izložbenom prostoru Gliptoteke HAZU. Izložba prikazuje stotinjak analognih fotografija nastalih od sredine 19. do konca 20. stoljeća, odnosno do preve digitalne fotografije. Izložci su prikupljeni iz bogatog fotografskog fonda cjelokupne hrvatske konzervatorske službe – iz fototeka konzervatorskih odjela u Dubrovniku, Osijeku, Požegi, Rijeci, Slavonskom Brodu, Splitu, Šibeniku, Vukovaru, Zadru i Zagrebu – koji broji više od pola milijuna fotografija.

– Kako najstarije fotografije iz konzervatorskih fotoarhiva potječu iz 60-ih godina 19. stoljeća, jasno je da je konzervatorska fotografija od samih početaka bila zornim pratiteljem organiziranog čuvanja spomeničke baštine na našim prostorima, naglasila je autorica izložbe i voditeljica fototeke Ministarstva kul-

ture Sanja Grković osvrnuvši se na njezine začetke.

Zaštita spomenika

– Organizirano čuvanje spomeničke baštine u nas staro je točno stotinu i šezdeset godina, odnosno seže u daleku 1854. godinu. Te je godine Centralna komisija za očuvanje povijesnih i umjet-

ničkih spomenika – osnovana u Beču 1850. godine s jasno zacrtanom zadaćom naglašavanja važnosti zaštite kulturnih spomenika – promaknula i imenovala u centrima svojih krunovina vrsne djelatnike s područja znanosti i kulture u prve državne konzervatore. U Dalmaciji je ova časna dužnost bila povjerena Vicku Andriću, na području Hrvatske i Slavonije Ivanu Kukuljeviću Sakcinskom, a u Istri Pietru Kandleru, navela je Grković.

Konzervatorska fotografija predstavlja nezaobilazno polazište konzervatorskog djelovanja već punih stotinu i šezdeset godina i s punim joj pravom možemo pripisati epitet vizualnog čuvara stanja baštine. Njoj zahvaljujemo uvid u izgled spomenika koji smo u nekom povijesnom trenutku djelomično ili u potpunosti izgubili, kao i bilješku izgleda spomenika prije, za vrijeme, te u konačnici nakon konzervatorskih i/ili restauratorskih zahvata.

Digitalno vrijeme

– Danas, u digitalno vrijeme, lakoća fotografiranja i hiperprodukcija fotografija – s posljedičnim polaganim ali nezaustavljivim odumiranjem profesionalne fotografije u konzervatorskoj službi – može se pokazati trenutačno operativnom. No, takva, velikim dijelom rastrkana, neobjedinjena i nepravidobno sistematizirana digitalna foto-dokumentacija, u konačnici postaje, slikovito rečeno, neprohodnom vizualnom šumom na koju se ubrzo

Dani europske /hrvatske baštine

Europa u mjesecu rujnu tradicionalno započinje manifestaciju poznatu pod nazivom Dani europske baštine, kojoj je osnovni cilj predstavljanje bogatog naslijeđa njenih naroda i kulturnih raznolikosti europskog kontinenta.

Dani europske baštine imaju zadatak upozoriti na potrebu zaštite i očuvanja svih baštinjenih vrednota. U sklopu manifestacije organiziraju se izložbe, javna predavanja, posjeti lokalitetima koji građanima inače nisu toliko dostupni, okrugli stolovi i druga događanja.

Program hrvatskih Dana europske baštine i ove je godine vrlo sadržajan i odvija se do 17. listopada.

DRŽAVNI KONZERVATORI 1850.GODINE

Časna dužnost državnog konzervatora u Dalmaciji je bila povjerena Vicku Andriću, na području Hrvatske i Slavonije Ivanu Kukuljeviću Sakcinskom, a u Istri Pietru Kandleru

Oguljin, veduta mjesta po Klekom s pastirima (u prvom planu) – snimio Josef Loewi

Novi Vinodolski - pokladne svečanosti na glavnom trgu

hvata mrak zaborava, upozorava Grković koja smatra da je »upravo u današnje, digitalno vrijeme, sazrio trenutak da moderna konzervatorska služba, ne samo deklarativno, već i konkretno reafirmira svoju foto-dokumentaciju, čineći sve kako bi je dalje valjano vodila i unaprjeđivala«.

Posjetitelji izložbe imat će priliku, između ostalih, vidjeti i fotografiju splitskog Pe-

ristila Dioklecijanove Palače iz 1927. godine koju je snimio Dragutin Carlo Stühler, ogulinsku vedutu mjesta ispod Klisa iz kamere Josefa Löwyja koja datira iz 1872. godine, potom snimku trogirske luke koju je početkom 20. stoljeća fotografirao Ćiril Metod Iveković te brojne druge vrijedne foto-ekspozite.

Sandra SABOVLJEV